

Kurier Szczeciński

ROK ZAŁOŻENIA — 1945

WYD. AB

Cena 50 gr Nr 93 (6440)

ŚRODA, 21. IV. 65 r.

Komitet Rozbrojeniowy ONZ rozpoczyna obrady

Pierwsze posiedzenie po 5 latach przerwy

NOWY JORK PAP. Dziś (tj. w środę) w Nowym Jorku rozpoczyna się obrady Komitetu Rozbrojeniowego Organizacji Narodów Zjednoczonych, złożonego z przedstawicieli 114 krajów należących do ONZ.

Będzie to pierwsze posiedzenie komitetu od roku 1960. Jak wiadomo, z inicjatywą podjęcia dyskusji na temat problemów rozbrojenia na tym forum wystąpił Związek Radziecki.

W OSTATNICH LATACH debata na temat rozbrojenia toczyła się w Komitecie 17 państw, który obradował w Genewie. Komitet ten odrzucił swe prace pod koniec ubiegłego roku, aby umożliwić przedyskutowanie problemu przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. Jednakże wskutek wywołanego przez Stany Zjednoczone tzw. kryzysu finansowego ONZ, Zgromadzenie Ogólne nie było w stanie podjąć debaty na temat żywej dla całego świata kwestii rozbrojenia.

Skład delegacji na sesję Komitetu 114 państw rozpoczynającego dziś obrady w Nowym Jorku jest niejednorodny. Niektóre kraje, zwłaszcza mniejsze, kierowane są przez dość wysokich urzędników dyplomatycznych do ministrów włącznie, a inne przez szefów stałych przedstawicielstw. Tylko Związek Radziecki i USA przysłały swych czelowych negocjatorów rozbrojeniowych, CARAPKINA i FOSTERA.

Jak się oczekuje, dzisiejsze (środkowe) posiedzenie Komitetu poświęcone zostanie wyłącznie wyborowi przewodniczącego oraz sprawom proceduralnym. Przewiduje się, iż wybór przewodniczącego może doprowadzić do poważnych kontrowersji. Obecnie największe szanse zajęcia tego stanowiska mają przedstawiciele ZRA, Abdel HASAN i Birmy, James BARRINGTON.

Życie Edith Piaf na ekranie

PARYŻ PAP. Jack Warner, jeden z magnatów kinematografii amerykańskiej, postanowił w tym jeszcze roku nakręcić film poświęcony życiu sławnej śpiewaczki francuskiej, EDITH PIAF, zmarłej przed dwoma laty. Postać tytułową kreować ma Leslie Caron, aktorka francuska — jedna z gwiazd Hollywoodu.

Marian Anderson żegna się ze sceną

NOWY JORK PAP. Światową sławę w amerykańskiej śpiewaczka muzyczna, Marian ANDERSON, zakończyła w świętą niedzielę swą ponad 30-letnią karierę sceniczną występem w nowojorskim „Carnegie Hall” wywołując po raz ostatni entuzjazm publiczności.

O jej wspaniałym głosie powiedział kiedyś dyrygent Arturo Toscanini, że głos taki zdarza się tylko raz na sto lat.

Strzelanina w Jerozolimie

PARYŻ PAP. Na północnym krańcu Jerozolimy w strefie zdemilitaryzowanej, doszło we wtorek do wymiany strzałów między patrolami izraelskim i żołnierzami jordańskimi. Strzelanina nie spowodowała ofiar w ludziach. Incydentem zajęła się komisja rozjemstwa ONZ.

Woda na Saharze

ALGER PAP. Dzienniki algierskie opublikowały na czelowych miejscach wiadomość, że geolodzy radzieccy pracujący na Saharze od kryli w okolicach oazy Biskra na głębokości 300 metrów obite źródło wodne. Źródło to, którego wyczerpanie zakończono zostało w tych dniach, daje 700 litrów wody na minutę.

USA rozszerzają wojnę w Wietnamie

NOWY JORK PAP. We wtorek wieczorem zakończyła się w Honolulu na Hawajach dwudniowa na rada wyższych amerykańskich dowódców wojskowych poświęcona sprawom wietnamskim. SEKRETARZ Obrony MCNA MARA oświadczył, że pomoc

Poparcie i pomoc ChRL dla DRW

Staly Komitet Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych na odbytym 20 km. posiedzeniu uchwalił rezolucję, która ogłosiła, że Chiny i w przyszłości uczynią wszystko co w ich mocy, aby okazać zdecydowane poparcie narodowi wietnamskiemu, prowadzącemu patriotyczną i sprawliwą walkę przeciwko imperializmowi amerykańskiemu.

Staly Komitet wzywa cały naród chiński, aby dobrze przygotował się na wypadek dalszego rozszerzania agresywnej wojny przez amerykański imperializm do wysłańia, jeśli to będzie potrzebne, narodowi wietnamskiemu swoich ludzi dla wspólnej walki o przepędzenie agresorów USA.

W ZSRR uroczystość obchodząco 20 rocznicę Układu z Polską

Dziś wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nowego Układu o Przyjaźni

MOSKWA PAP. 20 kwietnia br. przybył do Moskwy kierownik Ministerstwa Spraw Zagranicznych PRL, wiceminister M. NASZKOWSKI w celu dokonania wymiany dokumentów ratyfikacyjnych podpisanego w dniu 8 bm. w Warszawie układu o Przyjaźni, Współpracy i Pomocy Wzajemnej między Polską a ZSRR. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi dziś, 21 kwietnia.

WCZORAJ odbyła się w Teatrze Kremłowskim uroczysta akademii poświęcona 20 rocznicy podpisania układu polsko-radzieckiego.

W prezydium uroczystości zasiadł m. in.: członek Prezydium KC KPZR pierwszy zastępca przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR K. MAZUROW, sekretarz KC KPZR

J. ANDROPOW, zastępca przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR N. IGONATOW, zastępca przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR M. LESIECZKO, przewodniczący Rady Związku Radzieckiego, pierwszego sekretarza Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Radziecko-Polskiej I. SPIRIDONOW, marszałek I. KONIEW, gen. ST. POPEŁAWSKI oraz inne osobistości. Do prezydium zaproszono ambasadora PRL w Związku Radzieckim Edmunda PSZCZOLKOWSKIEGO, pierwszego sekretarza Warszawskiego Komitetu Wojskowego PZPR M. JAWORSKIEGO, który na czele delegacji TPPP bawi w Związku Radzieckim, attaché wojskowego ambasady PRL, gen. J. WYDERKOWSKIEGO.

Przemówienie zasadnicze wygłosił członek Prezydium KC KPZR, pierwszy zastępca przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR K. Mazurów.

Głos zabrał także pierwszy sekretarz Warszawskiego Komitetu Wojskowego PZPR Marian JAWORSKI.

NASTĘPNIE ambasador PSZCZOLKOWSKI omówił ogromne znaczenie układu polsko-radzieckiego.

Z okazji tej rocznicy przywódcy partii i rządów PRL i ZSRR dokonali wymiany depech. Omówienie treści tych depech zamieszczamy na str. 2.

Dziś obradują Okręgowe Komitety FJN w Szczecinie i Stargardzie

DZIS w godzinach przedpołudniowych rozpoczęły się obrady Okręgowych Komitetów Frontu Jedności Narodu w Szczecinie i Stargardzie.

W Szczecinie dokonano wyboru 7-osobowego Prezydium Okręgowego Komitetu FJN, wybierając na przewodniczącego rektora PAM w Szczecinie prof. dra Adama KRECHOWIECKIEGO. W dalszej części zostanie przedłożona do zatwierdzenia lista 9 kandydatów na posłów z okręgu nr 67 w Szczecinie. W nadarzcie też bierze udział I sekretarz KW PZPR Antoni WALASZEK.

W Stargardzie również powołano 7-osobowe Prezydium nowo powstałego Okręgowego Komitetu FJN. Przewodniczącym został dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych w Stargardzie Jan ROCZEN. W nadarzcie w Stargardzie uczestniczy sekretarz KW PZPR Józef LOCHOWICZ. Plenarne posiedzenie nie Okręg. Kom. FJN w dniu dzisiejszym zatwierdzi listę 7 kandydatów na posłów do Sejmu PRL z okręgu stargardzkiego. (Dz)

Zderzenie odrzutowców

LONDYN PAP. We wtorek wieczorem w pobliżu miejscowości Northalerton (hrabstwo York — Anglia) zderzyły się w powietrzu i rozbiły dwa odrzutowe ćwiczebne samoloty brytyjskich sił lotniczych. Pilot jednego z samolotów poniósł śmierć.

Po długim pobycie w stoczni remontowej znajoma sylwetka „Batorego” pojawia się znówu przy gdyńskim Dworcu Morskim. Przyjął on pierwszych tegorocznych pasażerów, udających się na zachodnią półkule. W dniu 27 kwietnia statek zawinął do Montrealu by po zabraniu tam podróży udających się do Europy, powrócić do portu macierzystego 11 maja. W ten sposób rozpocznie się dla załogi „Batorego”, która dowodzi już od kilku lat kpt. J. Przeny, kolejny pracowity sezon żeglowny na szlaku północnoatlantyckim. W myśl założeń statek przemierzy w br. dresickorotnie tam i z powrotem ocean przewożąc ca 12 000 podróży.

Na zdjęciu: „Batory” odpływa w pierwszy tegoroczny rejs.

CAP-fot. Uklejewski

Przekupni policjanci

NOWY JORK PAP. We wtorek aresztowano przedstawicieli federalnego biura do walki z narkotykami w Miami (Floryda) oraz dwóch policjantów tego miasta oskarżonych o pobieranie łapówek od handlarzy narkotykami. Aresztowania dokonano w momencie, gdy trzej zatrzymani przybyli w domu handlarza, który miał im wypłacić jak co miesiąc 3 tys. dolarów za odpowiednią ochronę jego działalności.

Pierwsza w Polsce

Płyta biblioteka muzyczna

ŁÓDŹ PAP. Przy Pałacu Młodzieży im. J. Tuwima w Łodzi powstała pierwsza jedna dotychczas w kraju placówka — płyta biblioteka muzyczna. W kilku gabineciech, zawierających ogółem 20 stanowisk i poświęconych muzyce poważnej, rozrywkowej, operowej itp. oraz nauce języków obcych, można zamawiać z katalogów odpowiednio przebite. Audycje odbierane są z pomocą słuchawek. Ponadto w bibliotece organizowane będą prelekcje umuzykalniające, którym będą towarzyszyć wykonania utworów. Płyta biblioteka muzyczna za-instalowana została na wózków podobnych placówek w Czechosłowacji.

Pomoc prawna sądów polskich w procesie SS-manów z Oświęcimia

Wizyta prokuratorów i obrońców z NRF

WARSZAWA PAP. 20 bm. przybyła do Warszawy grupa uczestników toczącego się w Frankfurcie nad Menem procesu przeciwko byłym członkom załogi SS w obojętnej Oświęcim — Brzezinka. W grupie tej znajdują się: prokuratorzy — Friedrich Vogel i Gerhard Wiese, oraz obrońcy — Eugen Gerhardt i Gerhard Güllner. Przyjechał też oskarżyciel posiłkowy z NRD — Friedrich Kaul. Obrońca Anton Reiners ma przybyć 22 bm.

SPRAWOZDAWCA sądowy PAP pisze: Przewodniczący sądu przysięgłych we Frankfurcie nad Me-

Palimy nieco mniej

WARSZAWA PAP. W minionym roku wypaliliśmy w Polsce o 1,5 mil. sztuk papierosów mniej niż w 1957 r. Wyniki najnowszych badań naukowych prowadzone na świecie do wiodą niezłomie ujemnego wpływu nikotyny na zdrowie, a zwłaszcza na powstawanie raka płuca. Należy się zdziwić, iż doniesienia te wpływają w pewnym stopniu hamująco i na polskich palaczy. Niemniej jednak utrzymujemy się nadal w europejskiej czołówce palaczy. Na każdego mieszkańca naszego kraju przypada rocznie blisko 1600 wypalonych papierosów (włączając w to nawet i niemowlęta). Dlatego też Polskie Towarzystwo Higieniczne prowadzi szeroką akcję walki z nakiem nikotynowym. W tym roku szczególną uwagę zwrócić zostanie na palenie papierosów przez młodzież. Projektuje się też m. in. wprowadzenie zakazu palenia papierosów w miejscach publicznych wyodrębnienie sal dla niepalących w poczekalniach dworcach kolejowych, kawiarniach, restauracjach itp.

Z bocianiego gniazda

STATKI NA WEJŚCIU: M/S „GOPLANA” — z Anglii zachodniej z drobnicą. S/S „JEDNOŚĆ ROBOTNICZA” — z Danii po balastem. S/S „BRYGADA MARIKOWSKIEGO” — z Danii pod balastem.

STATKI NA WYJŚCIU: M/S „NIMFA” — do Kopenhagi, Göteborga i Oslo z drobnicą. M/S „PUCK” — do Hamburga po mączkę rybną. M/S „ELBLĄG” — do Antwerpii via Gdynia z drobnicą. M/S „SOLA” — do Rouen z drobnicą. M/S „ELCZ” — do Danii z węglem.

POWRÓT DELEGACJI PZM z FINLANDII Z Helsinek powrócił do Szczecina — okrętu „Zakład”. Program PZM Stefan PERKOWICZ i kierownik Działu Transportu Biłskowski Zdzisław Franciszek THEISCHEL. Szczeciński żeglowski przeprowadził w Finlandii rozmowy z kolami żeglówkami i portowymi.

W sadach trwają wiosenne opryski drzew owocowych. Zabiegi te mają duże znaczenie dla ilości i jakości przysięgłych plonów. Prowadzona np. co roku walka z parchem jabłoniowym pozwala na uniknięcie strat na sumę około 2 miliardów złotych.

CAF — fot. Iringh

Ida Kamińska zaproszona do Cannes

WARSZAWA PAP. Znana aktorka IDA KAMIŃSKA została zaproszona na międzynarodowy festiwal filmowy w Cannes. Na festiwalu tym kinematografie czechosłowackiej reprezentować będzie film znanej spółki reżyserskiej Kadana i Klosa pt. „SKLEP NA CORSO”, w którym I. Kamińska kreuje główną rolę.

„Polish Vodka” na rynkach 80 krajów

WARSZAWA PAP. Naszą wytorową-eksportową, znaną za granicą pod nazwą „Polish Vodka” można kupić w sklepach blisko 80 krajów na wszystkich kontynentach. Polski przemysł spirytusowy eksportuje obecnie ponad 40 gatunków różnych na poloj alkoholorowych. Główną pozycję stanowi oczywiście „Polish Vodka”, ale dużym uznaniem wśród zagranicznych smakoszy cieszą się również nasze wódki wytrawne, zwłaszcza „Zubrowka”, „Jarzębiak”, „Soplica” i „Winiak”. Największe ilości wódek zakupują u nas obecnie: ZSRR, Anglia, Belgia, Holandia, Hiszpania, Finlandia, NRF, Szwecja, Kanada, USA i Australia.

Zagraniczni artyści na polskich estradach

Od „Bieriozki” do „Beatlesów”

64-LETNI LOUIS ARMSTRONG, światowej sławy muzyk jazzowy i pianista, spiewający charakterystycznym, dźwiękowym, zarysującym tym głosem odbył niedawno tournée koncertowe po NRD i Czechosłowacji, wykazując nadal zadziwiającą formę, energię i temperament. Artysta — to była doskonała okazja dla naszego „Fagartu”, by wielkiego artystę sprowadzić do naszego „Fagartu”. Kierownikiem na imię „Wielki” między narodowa rewia magii, iluzji i tańca „KALANAG” — zespół o kompromiującym poziomie, od kilku tygodni z niewiadomych powodów drenażujący nasz rynek estradowy. Niestety, Armstrong za dziewięć koncertów w CSRS pozwolił sobie zażartować aż 40 tysięcy dolarów (nie licząc koron czechosłowackich) i z uwagi na nietykalny plan koncertowy w najbliższych tygodniach, dodatkowego „Kalanaga” nawet za miedzę, do Polski nie mógł dokonać, w dodatku po taryfowej ulgowie. Jednak zapoczątkowane w Czechosłowacji restrykcje z Armstrongiem są kontynuowane i wszystko wskazuje na to, że wybitny amerykański arty-

Układ o przełomowym znaczeniu

Wymiana depesz PRL - ZSRR

WARSZAWA. I sekretarz KC PZPR — WŁADYSLAW GOMUŁKA, przewodniczący Rady Państwa PRL — EDWARD OCHAB i prezes Rady Ministrów JÓZEF CYRANKIEWICZ przesyłali do I sekretarza KC KPZR LEONIDA BREZNEWA, przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR ANASTASA MIKOJANA, przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR ALEKSIEJA KOSYGINA depeszę w związku z 20 rocznicą Układu o Przyjaźni, Pomocy Wzajemnej i Współpracy Powojennej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Związkiem Socjalistycznym Republiki Radzieckich, w depeszy czytamy m.in.:

NASTAS MIKOJAN i ALEKSIEJ KOSYGIN do I sekretarza KC PZPR WŁADYSLAWA GOMUŁKI, przewodniczącego Rady Państwa PRL EDWARDA OCHABA i prezesa Rady Ministrów PRL JÓZEF CYRANKIEWICZA. W depeszy czytamy:

Zrodzony we wspólnie walczącej z faszystami hitlerowskim, oparty na wspólnych interesach, układ radziecko-polski był wyrazem znaczącego przełomu w historii wzajemnych stosunków naszych narodów. W ciągu 20 lat układ ten sprzyjał umocnieniu przyjaźni — rozwojowi wszechstronnej współpracy między narodami Związku Radzieckiego i Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Dziś przyjaźnia nasza stanowi wzór prawdziwie braterskich stosunków między narodami w wielkiej rodzinie wspólnoty socjalistycznej.

Cały naród radziecki przyjął z głębokim zadowoleniem i niedwuletnie podpisane nowego tekstu układu między Związkiem Radzieckim i Polską Rzeczpospolitą Ludową.

W związku z 20 rocznicą zawarcia polsko-radzieckiego Układu o Przyjaźni, Pomocy Wzajemnej i Współpracy, ministrowie spraw zagranicznych: Polscy — Adam Rapacki i Związkowi Radzieckiego — Andrzej Gromyko wymienili depesze gratulacyjne.

Z tej samej okazji wymienili depesze z serdecznymi pozdrowieniami minister Obrony Narodowej Marszałek Polski Marian Spychalski i minister Obrony ZSRR, Marszałek Związku Radzieckiego Rodion Malinowski.

Początkowa „Syrinka”

Urodzaj na pomniki Książę opuszcza Łazienki

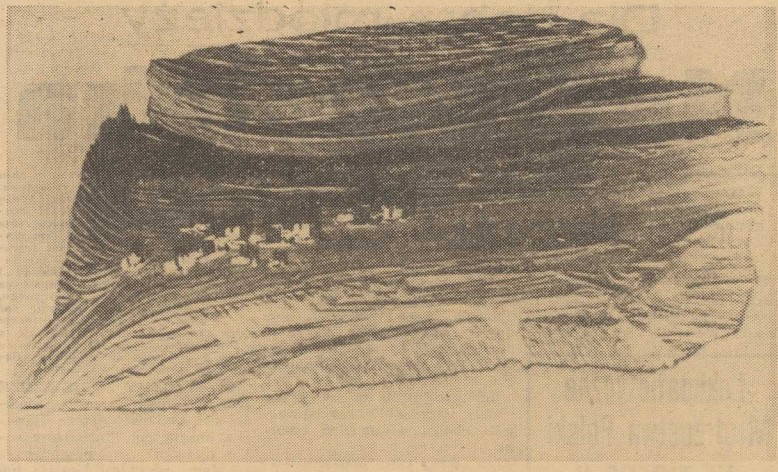
STOLICA w styczniu br. — u progu swego jubileuszu 7 wieków istnienia i 20 rocznicy wyzwolenia — otrzymała dwa pomniki: Moniuszki i Bogusławskiego, które wzniesiono przed nowym gmachem Teatru Wielkiego, na Placu Tea-

tralnym. W br. rozpoczęto także prace przy budowie Pomnika Zwycięstwa i Wolności, który stanie na Osi Saskiej. Przewidziana jest również „przeprowadzka” dwu pomników. Jednym z nich jest pomnik księcia Józefa Poniatowskiego, dzieło wybitnego rzeźbiarza duńskiego — Bertela Thorvaldsena.

Ostatnio władze stolicy zdecydowały: sprzeda Pomarańczarni w Łazienkach przeniesie pomnik przed gmachem Urzędu Rady Ministrów na Krakowskie Przedmieście. Piękne, klasyczne elewacje zabytkowego gmachu staną się godnym tłem dla „księcia Józefa”, a jednocześnie zyska na tym stary za kątęk Warszawy. Natomiast na cokole przed Pomarańczarnią w Łazienkach zostanie ustawiona statua kondotiera Coleona, stanowiąca kopię słynnego pomnika Verrocchio z Wenecji. Statua ta, dotychczas znajdującą się na dziedzińcu Akademii Sztuk Pięknych, nie znana była dotąd publiczności.

POGODA na dziś

ZACHMURZENIE zmienne. Temp. do 13 st. Wiatry umiarkowane, po południu-uścisnienie. Jutro — b. z. większych zmian.

Dziwne zdjęcie

Od kilku dni szaleje w środkowych stanach USA wyjątkowo groźna powódź, która spowodowała już olbrzymie straty materialne. Powódź ta jest wynikiem również tragicznego w skutkach burzaganu, który przetrwał nad tą samą częścią Stanów Zjednoczonych. Obie klęski żywiołowe pochłonięły dotychczas co najmniej 200 śmiertelnych ofiar. Najgroźniejsza jest sytuacja w stanie Minnesota, gdzie ponad 20 tysięcy osób musiało opuścić swe domy. Wylęg rzeki spowodował przerwanie prac przy budowie elektrowni wodnej St. Paul. Zdjęcie lotnicze przedstawia utworzoną przez powódź wyspę na terenach nadzrzecznych. Na wyspie tej schroniły się ciężarki i spychacze z całego terenu budowy.

CAF.

Niezwyczajny kalendarz historii... sztormów

Na jednym ze starych budynków portowych w Swinoujściu normalny poziom wyniósł wtedy 169 cm. Nieco mniejsze były sztormy w latach 1930, 1939, kalendarz sztormów, na którym notowane były na przestrzeni ponad półwiecza stany wody podczas sztormu oraz daty.

Sztormem 100-lecia można by dziś nazwać sztorm, który wydarzył się w Swinoujściu w roku 1914. Stan wody ponad

normalny poziom wyniósł wtedy 169 cm. Nieco mniejsze były sztormy w latach 1930, 1939, kalendarz sztormów, na którym notowane były na przestrzeni ponad półwiecza stany wody podczas sztormu oraz daty.

Ostatni na kalendarzu sztorm był zanotowany na przelomie lutego 1965 r. Poziom wody był wprawdzie wyższy od normalnego tylko o 80 cm, lecz nie korzystny układ wiatru północno-wschodniego sprawił, że był on dotkliwy; uszkodził sporo umocnień brzegowych, w tym także przesunął kilkunasto metrów bloki betonowe, umacniające wejście do kanału w Swinoujściu.

Sztormy na szczęście, w przeciwnieństwie do powodzi — są krótkotrwałe. Ich nasilenie szczytowe trwa zaledwie kilka godzin, po czym sztormowa fala zamiera, cofa się i... oddaje na powrót zabrany materiał brzegowy.

Najsilniejszym sztormem o jakim zachowały się wieści — był jednakże gwałtowny sztorm na zachodnim wybrzeżu w roku 1711. Wtedy to Swinoujście zostało zalane wodą, zaś z portów rybackich łodzie i statki uniesione zostały jałą na kilkaset metrów w głąb lądu wyspy Wolin, na której znajduje się dziś uzdrowisko.

Szczęściny specjaliści od spraw ochrony Wybrzeża są zdania, że jeśli chodzi o straty — to ze sztormem konkurują — bezzwłocznie wczasowicze niszczący nie gorzej wydmy i ułocnienia brzegowe.

O powodzi wstępnej operacji zaczepnej miały zdecydować nie tylko środki techniczne. Najważniejszym był tu jak zawsze człowiek. Dowódca armii wspomina że:

„Ze szczególną starannością dobieraliśmy w dywizjach ludzi do oddziałów rozpoznawczych, ponieważ mieli oni działać w trudnych i niezwykłych warunkach. Odra była w swoim dolnym biegu bardzo kapryśna. Wystarczyło, aby powiał wiatr od morza, a obydwie odnogi zaczęły się ze sobą i powstawała rzeka o 4-kilometrowej szerokości. Na rozlewisku przybywało coraz więcej wody (Niemcy zniszczyli system służowy przy ujściu rzeki). Woda zalewała cały teren na głębokości 40—50 centymetrów, a na nim niczym wysypki sterczały jedynie zapory i filary betonowe wyznaczające mostów na autostradzie i kolejowej, na których ulokowały się ubezpieczenia bojowe nieprzyjaciela.

Pieknie skomplikowana rzeka! „Dwa Dniepry, a w środku Prypeć, jak powiedział sierżant Pieczugina...”.

Atakować miały cztery dywizje z pierwszego rzutu tj. 128 i 108 z 46 korpusu i 37 oraz 43 z 18 korpusu. Ich zadanie polegało na zlikwidowaniu ubezpieczeń bojowych hitlerowskich na międzyrzeczu i oddziałów osłaniających główną niemiecką linię obronną. Ponadto trzeba było „wziąć języka”, tzn. schwycić jeńców, którzy by mogli po twierdzie ustalenia rozpoznawcze władzy radzieckiej. Najważniejsze jednak było uchwycenie wałów ziemnych na wschodnim brzegu koryta Odry zachodniej, przetrwanie na nich do nadejścia głównych sił ofensywnych i dalsze rozpoznawanie

stanowisk bojowych i sił hitlerowskich na zachodnim brzegu. Te wszystkie zadania bojowe wykonane zostały na piątę przez dywizje radzieckie. Decydujące było pierwsze zaskakujące swą gwałtownością natarcie nocne z 14 na 15 kwietnia. Jak opowiada dowódca 65 armii:

„W ciemnościach, bez jednego wystrzału, oddziały przeprawy się na łodziach przez wschodnią Odrę i znielacka zaatakowały wał na rozlewisku (wysokość wału sięgała około dwóch metrów, zbocza były obłożone kamieniami). Oddziały zbliżyły się do nieprzyjaciela, chwiliami po pas w wodzie, wyszczywały wałki wrecz w bagnisku i wielokrotnie odparowały kontrafiaki.

W walkach o międzyodrę wybitną rolę odegrała 108 bobrujska dywizja P. A. Tierimowa, która oczyszczała rozlewisko w rejonie autostrady Gdańsk—Berlin (bardziej na południe działali gwardziści), gdzie Niemcy najsilniej się umocnili. Niech czytelnik wyobrazi sobie filary zniszczonej magistrali — potężne żelazobetonowe umocnienia z otworami szelnicznymi do prowadzenia ognia; wewnątrz na głębokości blisko 12 metrów obszerne podziemia. Załogi uzbrojone w panzerfausty i karabiny maszynowe wielkiego kalibru. Ostrzeliwują ogniem kamców całe rozlewisko i korygują ogień swojej artylerii i lotnictwa. Dopóki się nie zlikwiduje całego systemu punktów oporu na autostradzie, nie ma mowy o powrocie natarcia w międzyrzeczu...”

(C. d. n.)

Film o obronie Leningradu

W oparciu o materiały dokumentalne, z których wiele wykorzystano po raz pierwszy, zmontowany został film o obronie Leningradu.

nie sekwencji filmu, noszące tytuł „900 niezapomnianych dni”, przedstawiają zdjęcia nowych dzielnic Leningradu, zbudowanych w miejscu, gdzie przed dwudziestu kilkoma laty przebiegała linia frontu.

Staraliśmy się w nim pokazać współdziałanie frontu, zapieczęta i ludzkich serc — po wiedział korespondentowi TASS realizator filmu Waleriy Solowcow, który sam przeżył blokadę. Obok zdjęć batalistycznych znalazło się też wiele zdjęć z codziennego życia miasta w czasie tych trudnych dni. Aby dostarczyć trochę żywności, piękne parki i skwery przemieniają się w ogrody warzywne. Tragedię zimy 1942 r. pokazują zdjęcia ulic, na których leżą ludzie zmarli z głodu. Zdjęciom towarzyszy tekst: „125 gramów chleba w ciągu doby i nic więcej”.

W filmie znalazły się kadry ukazujące ostrzeliwanie przez hitlerowców słynnego „Ermitaży” oraz start samolotów flofy bałtyckiej do pierwszego bombardowania Berlina. Ostat

Japońskie pisanki

W Japonii również istnieje zwyczaj przygotowywania wielokolorowych pisanek. Wyglądają one oczywiście inaczej od naszych. Japońska sztuka sporządzenia pisanek nazywa się „origami”. Skrupuły od julek przecinane są na połowę, a w środkach połówek „wieszczą się” rzeźby wykonane z masy papierowej przedstawiające różne scenki wiosenne. Jedną z najwybitniejszych obecnie w Japonii artystek specjalizujących się w sztuce „origami” jest Australijka, pani Nena Carmichael, która od wielu lat mieszka w Kyoto, w pobliżu Tokio i nauczyła się tej sztuki od ludowych artystów japońskich.

Na zdjęciu: pani Carmichael ze swoimi japońskimi pisankami.

CAF.

„Pasażerka” w czołówce

ZA NAJLEPSZE filmy zagraniczne wyświetlane w Japonii w r. 1964 miejscowi krytycy uznali (w następującej kolejności): „Tak długa nieobecność”, „Julius i Jim”, „Mileczenie”, „Tom Jones”, „Pasażerka”, „Le Mephisto”, „Viridiana”, „Dr Strangelove”, „Jak w zwierciadle”.

Czechosłowackie krótkometrażówki

PRZYZNANIEM nagród zakończył się w Krolowych Varach przegląd czeskosłowackich filmów krótkometrażowych. Był to już szósty tego rodzaju festiwal zorganizowany w CSRS. Wzięli w nim również udział twórcy i krytycy filmowi z Polski, Jugosławii, NRD, Rumunii, Węgier i Związku Radzieckiego.

Wielką nagrodę zdobył film reżysera R. Cinecy pt. „Romeo i Julia 83”, a specjalną nagrodę jury film Jirih Trnki „Archanioł Gabriel i pani Ges”.

Shirley McLaine i „Dziadek do orzechów”

SHIRLEY MCLAINE grać będzie główną rolę w radziecko-angielskiej adaptacji „Dziadka do orzechów” Czajkowskiego. Reżyser Anthony Asquith realizować będzie film w Londynie i Leningradzie.

Jeszcze jeden Szwajk

ZNANY niemiecki reżyser filmowy Kurt Hoffman nakręca z Hansem Rühmannem w roli tytułowej nową ekranizację „Przygod dobrogo wojacka Szwajka” Haszka.

Kazimierz Golczewski (53)

Walki na Miedzyodrze zaabsorbowały na tyle uwagę nieprzyjaciela, że saperzy radzieccy mogli 16 kwietnia zacząć budowanie przepraw mostowych przez Odrę. Niemcy zorientowali się jednak, że budowa mostów postępuje szybko na przód i natychmiast zaczęli zasypywać je gładem pocisków, niszcząc rozpoczęte prace. Dzień stawał się niesprzyjający do tego rodzaju robót. Trzeba było więc przemieścić do prac w nocy i mylić obserwatorów hitlerowskich, pilnie wypatujących postępów robót. To ostatnie uzyskano przez skrupulatne maskowanie wybudowanych części mostów lub przez budowanie pozorowanych — fikcyjnych przepraw.

